

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé ve věci

žalobce: J. J.,
bytem X

zastoupený Mgr. Rebekou Mořovskou Židuliakovou, advokátkou,
sídlem Krátký lán 138/8, 160 00 Praha 6

proti

žalovanému: **Ministerstvo dopravy**
sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, 110 15 Praha 1,

o žalobě proti nečinnosti správního orgánu

takto:

- I. Řízení se zastavuje.
- II. Žalobci se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.
- III. Žalobci se vrací část zaplaceného soudního poplatku ve výši 1 000 Kč a zástupkyni žalobce se ukládá, aby ve lhůtě 3 dnů od doručení tohoto usnesení soudu sdělila bankovní spojení za účelem vrácení soudního poplatku.

Odůvodnění:

1. V podané žalobě se žalobce domáhal ochrany proti nečinnosti žalobce, kterou spatřoval v tom, že se podáním ze dne 22. 2. 2024 obrátil na Magistrát hlavního města Prahy se žádostí o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb. O svobodném přístupu k informacím, přičemž k jeho žádosti vydal Magistrát hlavního města Prahy dne 8. 3. 2024 rozhodnutí, kterým žádost žalobce odmítl. Proti tomuto rozhodnutí žalobce podal dne 29. 3. 2024 odvolání, o němž byl žalovaný povinen rozhodnout ve lhůtě do 30. 4. 2024. Žalovaný však o podaném odvolání nerozhodl.
2. Žalobce podal k Úřadu pro ochranu osobních údajů dne 6. 5. 2024 žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti. Uvedený úřad žádosti vyhověl a vydal rozhodnutí, kterým žalovanému přikázal, aby ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení opatření ve věci rozhodl. Lhůta pro vydání rozhodnutí žalovanému uplynula dne 20. 6. 2024 do dne, kdy byla podána žaloba (21. 6. 2024) rozhodnutí vydáno nebylo.
3. Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě předně uvedl, že rozhodnutí o odvolání žalobce pod čj. MD-62294/2024-072/2 bylo vydáno (vypraveno) dne 26. 11. 2024 a žaloba tak není důvodná.
4. Jak dále uvedl, žalovaný se již několik měsíců potýká s vysokým a patrně organizovaným nápadem podání ve věcech řidičských přestupků, které nápadně připomínají aktivity tzv.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

pojišťoven proti pokutám, jaký byl například FLEET (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. února 2019, č. j. 9 As 429/2018-35) nebo Motoristická vzájemná pojišťovna. Tyto organizace využívaly administrativních obstrukcí ke zdržení řízení a dosažení promlčení řidičských přestupků. Známy je případ zrušení největší takové pojišťovny prostřednictvím rozhodnutí Městského soudu v Praze.

5. Nyní opakovaně několik fyzických osob využívá nápadně stejných postupů, které zásadně zatěžují činnost správních orgánů včetně žalovaného. Žalobce Z. J. působil či působí nejméně ve dvou společnostech, které jsou spjaty s P. K. a činností v agendě řidičů. V rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 25. 5. 2022, sp. zn. 44 T 136/2021 byl P. K. uznán vinným přečinem neoprávněného podnikání podle § 251 odst. 1, 2 písm. b) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „tr. zákoník“), za nějž mu byl podle § 251 odst. 2 tr. zákoníku uložen trest odnětí svobody v trvání 3 roků, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 5 roků za současného stanovení dohledu pracovníka probační a mediační služby a uložení přiměřeného omezení spočívajícího v zákazu poskytovat právní služby, a to přímo i prostřednictvím jiných osob a za úplatu ve smyslu § 1 odst. 2 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, zejména pak v zákazu zastupování v řízení před správními úřady. Od 6. dubna 2024 je J. J. jednatelem společnosti FLEET Control, s.r.o., kdy se stal jednatelem právě po P. K. a zároveň je od 28. března 2023 předsedou Asociace pro poskytování právní ochrany z. s., která vykonávala také činnost podobnou činnosti Motoristické vzájemné pojišťovny.
6. Podáním ze dne 4. 12. 2024 vzal žalobce podanou žalobu zpět. K dotazu soudu žalobce sdělil, že neměl v úmyslu působit obstrukčně a vyvolávat následná jednání, pouze ho zaujal konkrétní případ, který byl probírán ve veřejném prostoru a měl zájem se dozvědět o tomto případě bližší podrobnosti.
7. Podle § 47 písm. a) s.ř.s. *soud řízení zastaví, vzal-li návrhovatel svůj návrh zpět;*
8. Podle § 60 odst. 3 s.ř.s. *žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta. Vzal-li však návrhovatel podaný návrh zpět pro pozdější chování odpůrce nebo bylo-li řízení zastaveno pro uspokojení návrhovatele, má návrhovatel proti odpůrci právo na náhradu nákladů řízení.*
9. Podle § 60 odst. 7 s.ř.s., *jsou-li pro to důvody zvláštního zřetele hodné, může soud výjimečně rozhodnout, že se náhrada nákladů účastníkům nebo státu zcela nebo zčásti nepřiznává.*
10. Podle § 10 odst. 3 věta první zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, *soud vrátí z účtu soudu i zaplacený poplatek za řízení, který je splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti, snížený o 20 %, nejméně však o 1 000 Kč, bylo-li řízení zastaveno před prvním jednáním.*
11. Soud v souladu s citovanými zákonnými ustanoveními řízení zastavil, neboť žalobce vzal žalobu zpět.
12. Co se týče náhrady nákladů řízení, řídil se soud následující úvahou.
13. Právo na náhradu nákladů řízení podle míry úspěchu nevzniká účastníkům řízení tehdy, jestliže řízení bylo ukončeno procesním rozhodnutím (odmítnutím návrhu nebo zastavením řízení). Výjimku z tohoto pravidla představují dva případy, v obou je výsledkem řízení jeho zastavení, a to jednak uspokojení návrhovatele postupem dle § 62 s. ř. s., jednak zpětvzetí návrhu z důvodu pozdějšího chování odpůrce. Důvodem zpětvzetí návrhu na zahájení řízení musí být jednání odpůrce, k němuž došlo až po zahájení řízení (nikoliv ještě před zahájením řízení), rozhodující je okamžik, kdy se o tomto chování návrhovatel dozvěděl, resp. při Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

náležitě péči dozvědět mohl. Mezi chováním odpůrce a zpětvzetím návrhu na zahájení řízení musí být příčinná souvislost. V této souvislosti se hodnotí nejen to, zda v důsledku chování odpůrce po podání návrhu na zahájení řízení nastal stav, který navrhovatel podáním návrhu sledoval, nýbrž i to, zda návrh byl v okamžiku zahájení řízení důvodný. V projednávané věci žalovaný vydal rozhodnutí po podání žaloby a z procesního hlediska nese odpovědnost za to, že řízení bylo zastaveno.

14. Žalobce vzal žalobu zpět pro pozdější chování žalovaného, a za běžných okolností by tedy měl právo na náhradu nákladů řízení podle § 60 odst. 3 věty druhé s. ř. s.
15. Podle odst. 7 tohoto ustanovení však platí, že jsou-li pro to důvody zvláštního zřetele hodné, může soud výjimečně rozhodnout, že se náhrada nákladů účastníkům nebo státu zcela nebo zčásti

nepřiznává. Komentářová literatura k tomuto ustanovení uvádí, že „*judikatura správních soudů se doposud systematicky nezabývala výkladem pojmu ‚důvod hodný zvláštního zřetele‘. Lze proto vyjít z judikatury ÚS a navazující civilistické judikatury vztahující se k obsahově obdobnému § 150 o. s. ř. Podle ní se za okolnosti hodné zvláštního zřetele považují takové okolnosti, pro které by se jevilo v konkrétním případě nespravedlivým ukládat náhradu nákladů řízení tomu účastníkovi, který ve věci úspěch neměl, a zároveň by bylo možno spravedlivě požadovat na úspěšném účastníkovi, aby náklady vynaložené v souvislosti s řízením nesl ze svého.*“¹ Nejtypičtějším důvodem pro takový postup soudu jsou majetkové poměry účastníků řízení, avšak soudu nic nebrání tomu, aby těmito důvody byly i jiné okolnosti, budou-li dostatečně výjimečné a individualizované.

16. Soudu je z jeho úřední činnosti známo, že nyní posuzovaná věc je jednou z mnoha právně i skutkově obdobných nečinnostních žalob směřovaných proti různým správním orgánům (nejčastěji Magistrátu hl. m. Prahy a Ministerstvu dopravy), v nichž figuruje na pozici zástupkyně různých žalobců advokátka Mgr. R. M. Ž. Vystupují v nich různí žalobci (celkem jde o zhruba 10 osob), ale tím se odlišnosti vyčerpávají. Žádosti o informace jsou obdobně koncipované, týkají se přestupkové agendy na úseku dopravy, jejich žalobci typicky požadují jednotlivé písemnosti z přestupkových spisů, k nimž nemají žádný vztah, nebo na první pohled nahodilé informace z činnosti příslušného správního orgánu (jako v nynější věci). Žalobci, resp. jejich zástupkyně, podávají často již v první možný den opravné prostředky či návrhy na provedení opatření proti nečinnosti a následně správní žaloby, které bývají ve velké většině případů úspěšné, protože povinné subjekty jim informace brzy po podání žaloby poskytují. Žaloby samotné pak mají do značné míry formulářovou podobu, jelikož reagují na typově shodný postup správních orgánů a brání se proti nim totožnou právní argumentací.
17. V nyní projednávané věci a také v několika věcech předcházejících (např. sp. zn. 10A 107/2024, 11 A 72/2024 a 14 A 49/2024) poukázalo Ministerstvo dopravy na zátěž, kterou mu působí několik fyzických osob včetně žalobce svými zjevně organizovanými procesními obstrukcemi ve věcech řídicích přestupků, jež nápadně připomínají praktiky tzv. pojišťoven proti pokutám. V naposled označené věci ministerstvo přiložilo také vyjádření ředitele odboru komunikace, který poukázal na to, že žádosti tamního žalobce (Z. Š.) zřejmě plní privátní účel, slouží pro systémové obstrukce přestupkových řízení a také pro získání financí z jednotlivých řízení. Pan Š. sice podává žádosti jako soukromá osoba, ale současně působí jako prezident, ředitel či osoba v jiné řídicí funkci ve společnostech a spolcích, které byly úzce spjaty s tzv. pojišťovnami na pokuty, ve kterých figuroval pravomocně odsouzený P. K.

¹ Tamtéž; bod 19 komentáře k § 60.

18. Jde tedy o podobný případ, jako v žalobě nyní řešené, kdy žalobce se sice prezentuje jako osoba, která není ve věci nijak zainteresovaná a jen náhodně vyžádala informace v konkrétním případě, avšak prostým ověřením historie společnosti FLEET Control s.r.o. ve veřejně dostupných zdrojích, soud ověřil, že žalobce v této společnosti jako nástupce P. K. skutečně vystupuje.
19. Ministerstvo nemá přehled o tom, kolik žádostí o informace stran dopravních přestupků, navazujících stížností a odvolání podává pan Š. napříč jednotlivými kraji. Jen proti Magistrátu hl. m. Prahy subjektu podal v poslední době cca 14 odvolání a stížností. Několik takových věcí týkajících se pana Š. se řeší v Moravskoslezském a Pardubickém kraji. Tato čísla samy o sobě nejsou nijak extrémní. Pan Š. ovšem podává žádost vždy o jedno rozhodnutí a typově stejné žádosti podává cca dalších 10 žadatelů, kteří do loňského roku nebyli aktivní. Tito žadatelé zasílají své žádosti o informace nejen žalovanému, ale také jednotlivým krajům, aby vytvořili tlak a kumulovali opravné prostředky. Jakkoli nelze spekulovat nad přímou domluvou mezi těmito žadateli, je více než nápadné, že někteří si volí k zastupování tutéž advokátku (zástupkyni žalobce). Jde např. o Z. S., J. O., L. K. či K. K. a další.
20. Soud si je samozřejmě vědom, že nyní posuzuje žalobu jiného žalobce, jenž u něj dosud žádnou žalobu nepodal. Nicméně soud nemůže odhlédnout od kontextu popsaného v bodě 5 tohoto usnesení, protože žalobce je zjevně součástí větší organizované skupiny, kterou poji kromě obdobného předmětu zájmu a postupu ve správních a následně soudních řízení také osoba jmenované advokátky.
21. V první řadě je zřejmé, že nestandardně vysoký počet žádostí o informace podaných během krátkého období neúměrně zatěžuje jak povinné subjekty, tak jejich nadřízené orgány. Touto metodou generují množství žádostí o informace, které povinný subjekt či posléze žalovaný, jenž rozhoduje o navazujících stížnostech a odvoláních, nestihá vyřídit v zákonné lhůtě. Žalobci se tak do značné míry podílejí na tom, že správní orgány nejsou schopny o jejich žádostech včas rozhodnout. Pokud by žadatelé, následně zastupovaní jmenovanou advokátkou, podali méně žádostí o informace, v nichž by kumulovali větší rozsah požadovaných informací, jistě by nemuseli podávat ani tolik nečinnostních žalob. Soud nepředstírá, že ví, k čemu všichni tito žadatelé žádané informace potřebují. Lze však poznamenat, že pokud by podali jednu společnou žádost, kterou by správní orgány nedokázaly včas k jejich spokojenosti vyřešit, a následně by podali i společnou (nečinnostní) žalobu, soud by rozhodoval o nákladech řízení dle § 12 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). V takovém případě by mimosmluvní odměna přepočtená na jednoho žalobce nedosáhla stejné výše jako v případě jednotlivě podaných žalob. V případě kumulace více požadovaných informací do jedné žádosti by byl rozdíl samozřejmě ještě výrazně větší. (V usnesení č. j. 14 A 49/2024-76 z 20. 11. 2024 zdejší soud vypočetl, že žalobcům zastoupeným jmenovanou advokátkou byly v posledním půlroce přiznány náhrady nákladů řízení v celkové výši okolo 200 000 Kč.)
22. Také v samotných soudních řízeních se vyskytla řada podezřelých okolností. Ukázalo se tak, že v některých případech požadují různí žalobci po správním orgánu totožné informace (např. žaloby posuzované v řízeních sp. zn. 10 A 44/2024 a 10 A 59/2024). Nebo že v řízení sp. zn. 11 A 108/2024 jmenovaná zástupkyně předložila plnou moc udělenou jí tehdejším žalobcem ve vztahu k jiné žádosti o informace, a v reakci na následnou výzvu soudu zaslala dodatečnou

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

plnou moc pro dané řízení, kterou však namísto žalobce podepsal J. H., který je též jedním z řady žalobců, které zástupkyně před zdejším soudem v obdobných věcech zastupuje (sp. zn. 10 A 59/2024, 6 A 68/2024, 18 A 56/2024, 18 A 60/2024, 10 A 91/2024, 3 A 77/2024 a 11 A 107/2024). Nebo že za mnoho žalobců, které zastupuje jmenovaná advokátka, hradí soudní poplatek jeden z nich, K. K. (srov. usnesení č. j. 14 A 49/2024-76).

23. V nyní posuzované věci přišla platba od osoby K. D., který je žalobcem v obdobných nečinnostních řízeních vedených pod sp.zn. 17A 89/2024 a 5A 90/2024.
24. Žádosti o informace kromě toho nemají zjevný účel: jak soud již uvedl, na první pohled jde o nahodilé zvolené dokumenty nebo informace, jejichž pojítkem je práva agenda přestupků v silniční dopravě. Účel žádosti o informace samozřejmě nemá žádnou váhu při jejím posuzování a zásadně nemůže být důvodem pro neposkytnutí informace, ale soud k němu nepochybně může přihlídnout při rozhodování o nákladech soudního řízení.
25. Soud prozatím považoval za předčasné vyslovit jednoznačný závěr, že jednání žalobce a jeho zástupkyně je nutné považovat za zneužití žalobního práva, jehož účelem je primárně získat náhradu nákladů řízení (podrobněji rozsudek Krajského soudu v Plzni č. j. 76 A 6/2021-57 z 30. 3. 2022, bod 25 a násl.). Je tomu tak i s ohledem na výjimečnou povahu konceptu zneužití práva, k němuž NSS v bodě 33 rozsudku č. j. 1 Afs 61/2015-46 z 10. 11. 2015 uvedl, že *„je sám o sobě jednoduše zneužitelný. Orgány veřejné moci by obecně měly odolávat pokušení vydávat se v argumentaci právě jeho cestou, pokud se nabízí cesta jiná. [...] Zákaz zneužití práva je opravdu prostředkem ‚ultima ratio‘, který plní funkci záchranné brzdy pro případ, že by konkrétní pravidla při svém doslovném uplatnění vedla k rozporu s konceptem materiální spravedlnosti, protože jsou využívána v rozporu s podstatou daného práva, resp. jeho smyslem a účelem [...]“*. To ovšem neznamená, že při neodůvodněné kumulaci dalších věcí stejného či obdobného charakteru soud nebude v budoucnu s dalšími obdobně konstruovanými žalobami takovým způsobem zacházet. Jestliže by totiž představovalo zneužití práva samotné podání žaloby, pak by se tato okolnost musela projevit nejen při rozhodování o nákladech řízení, ale také ve výroku o věci samé. Prozatím soud ještě nedovodil jasný úmysl zjevně obstruovat správní orgány, způsobit škodu či iniciovat spory s výlučným záměrem obohatit se na přiznaných nákladech řízení.
26. Právní řád však poskytuje soudu jemnější nástroje, jak zohlednit shora podrobně popsané zvláštní okolnosti, a to právě v podobě mimořádného nepřiznání náhrady nákladů řízení z důvodů hodných zvláštního zřetele dle § 60 odst. 7 s. ř. s. Těmi jsou v nynější věci nestandardně vysoký počet žádosti o informace, podaných v krátké době bez zjevného účelu skupinou osob propojených nejen obdobným postupem ve správním řízení, ale také osobou advokátky Mgr. R. M. Ž., a následně podání víceméně formulářových žalob. Obsah těchto podání, procesní postup žadatelů (resp. žalobců) i řada podezřelých okolností podle názoru soudu odůvodňují závěr, že by bylo nespravedlivé uložit náhradu nákladů řízení žalovanému, ačkoli by k tomu byl za obvyklých okolností povinen. Soud žalobce se svými pochybnostmi i s možností tohoto postupu předem seznámil, proto pro něj rozhodnutí soudu nemůže být překvapivé.
27. Vzhledem ke všemu shora uvedenému soud rozhodl podle § 60 odst. 7 s. ř. s. tak, že žalobci se nepřiznává náhrada nákladů řízení.
28. O vrácení soudního poplatku soud rozhodl podle citovaného zákonného ustanovení tak, že žalobci se vrací část zaplaceného soudního poplatku ve výši 1 000 Kč a současně mu uložil, aby sdělil bankovní spojení za účelem jeho vrácení.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 11. prosince 2024

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.